

(i) Printed Pages : 7 Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

1	1	2	3	8
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	4
---	---	---	---

Bachelor of Arts (FYUP) 4th Semester
(2056)

HISTORY

Paper : Contemporary India (In all Mediums)

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :- Attempt **five** questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting **one** question from each Unit.

1. Answer any **nine** questions of the following in about **25-30** words each :
 1. When and where was the Parliament of the World's Religions held, and which Indian addressed here?
 2. What do you mean by the term Harijan?
 3. What were the views of Jawaharlal Nehru on Socialist ideology?
 4. When and where was Dr. Bhim Rao Ambedkar born?
 5. Write four main functions of the Planning Commission India?
 6. When was the first Five-Years plan started in India?

7. What is meant by the Green Revolution?
8. Define feminism.
9. Write the main steps taken by the government for the welfare of Scheduled Tribes.
10. Who was the prominent leader of the Punjabi Suba Movement?
11. Which constitutional provision granted special status to Jammu and Kashmir?
12. What is the full form of DMK and when and by whom was DMK founded? 9×2=18

UNIT—I

2. Explain the main principles of the ideology of Mahatma Gandhi. 18

OR

3. Evaluate the role of B. R. Ambedkar in the upliftment of the Scheduled Castes in India. 18

UNIT—II

4. Discuss the causes and main features of the Green Revolution in Punjab. 18

OR

5. Discuss the main features of Industrial Growth in independent India. 18

UNIT—III

6. Discuss the major Social Reforms in Independent India. 18

OR

7. Discuss the role of the Constitution of India in promoting social justice for lower classes and tribal communities. 18

UNIT—IV

8. Discuss the social and political assertions in Punjab. 18

OR

9. Discuss the political developments and social assertion in Kashmir after independence. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न संख्या 1, जो कि अनिवार्य है, सहित कुल पाँच प्रश्नों के उत्तर दें और प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करें।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों का उत्तर लगभग 25-30 शब्दों में दें :

1. विश्व धर्म संसद कब और कहाँ आयोजित की गई थी, और किस भारतीय ने यहां संबोधित किया था?
2. हरिजन शब्द से आप क्या समझते हैं?
3. समाजवादी विचारधारा पर जवाहरलाल नेहरू के क्या विचार थे?
4. डॉ. भीम राव अम्बेडकर का जन्म कब और कहाँ हुआ था?
5. भारत के योजना आयोग के चार मुख्य कार्य लिखिए।

6. भारत में पहली पंचवर्षीय योजना कब शुरू की गई थी?
7. हरित क्रांति से क्या तात्पर्य है?
8. नारीवाद को परिभाषित करें।
9. अनुसूचित जनजातियों के कल्याण के लिए सरकार द्वारा उठाए गए मुख्य कदम बताएं।
10. पंजाबी सूबा आंदोलन के प्रमुख नेता कौन थे?
11. किस संवैधानिक प्रावधान ने जम्मू और कश्मीर को विशेष दर्जा दिया?
12. DMK का पूर्ण रूप क्या है और DMK की स्थापना कब और किसने की थी? 9×2=18

यूनिट-1

2. महात्मा गांधी की विचारधारा के मुख्य सिद्धांत बताएं। 18

अथवा

3. भारत में अनुसूचित जाति के उत्थान में बी.आर. अम्बेडकर की भूमिका का मूल्यांकन करें। 18

यूनिट-11

4. पंजाब में हरित क्रांति के कारणों और मुख्य विशेषताओं पर चर्चा करें। 18

अथवा

5. स्वतंत्र भारत में औद्योगिक विकास की मुख्य विशेषताओं पर चर्चा करें। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਮੁਖ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

ਅਥਵਾ

7. ਨਿਮਨ ਵਗੋਂ ਔਰ ਆਦਿਵਾਸੀ ਸਮੁਦਾਯੋਂ ਕੇ ਲਿਏ ਸਾਮਾਜਿਕ ਨਿਆਯ ਕੋ ਬਢਾਵਾ ਦੇਨੇ ਮੇਂ ਭਾਰਤ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪੰਜਾਬ ਮੇਂ ਸਾਮਾਜਿਕ ਔਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਾਵੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

ਅਥਵਾ

9. ਆਜਾਦੀ ਕੇ ਬਾਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੇਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਔਰ ਸਾਮਾਜਿਕ ਦਾਵੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :
1. ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ?
 2. ਹਰੀਜਨ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
 3. ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ?
 4. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ?
 5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।

6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ?
7. ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
8. ਨਾਰੀਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
9. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੋ।
10. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਕੌਣ ਸੀ ?
11. ਕਿਹੜੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਾ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ?
12. DMK ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ DMK ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ? 9×2=18

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

3. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

5. ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

7. ਨੀਵੇਂ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਜਾਂ

9. ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18